

**FUNDUSZE
DLA BIZNESU**
PORADNIK PRZEDSIĘBIORCY
1/2019

4 Wydarzenie

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

- 15 lat w UE

8 Wydarzenie

Europa, gospodarka, przedsiębiorczość

10 Konkurs

MŚP rusza w świat

14 Strefa beneficjenta

Trwałość projektu

- jakie to ma znaczenie?

17 Dobre praktyki

Przedsiębiorcze kobiety

19 Dobre praktyki

Ekologiczny dom

22 Harmonogram konkursów

Najbliższe nabory w ŚCP

„Fundusze dla Biznesu. Poradnik Przedsiębiorcy”
wydany na zlecenie
Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości,
ul. Katowicka 47, 41-500 Chorzów
www.scp-slask.pl, e-mail: scp@scp-slask.pl
Publikacja bezpłatna
ISSN 2451-2192
Nakład: 1000 egzemplarzy

Redakcja: Paulina Cius-Górska, Anna Trólka
Zespół ds. Kontaktów z Mediami, tel. 32 743 92 13
e-mail: paulina.cius@scp-slask.pl; e-mail: anna.trolka@scp-slask.pl
Wydawca: Wydawnictwo KA s.c.
Joanna Tomczyk-Lidochowska, Katarzyna Wiśniewska-Lewicka
ul. Opolska 23 c, 42-600 Tarnowskie Góry
Opracowanie graficzne: Wydawnictwo KA

Fot. ŚCP, Biuro EKG, Biuro DOFE, Sztolnia Królowa Luiza, Śląski Ogród Zoologiczny, Oczyszczalnia Ścieków w Skoczowie, Park Naukowo-Technologiczny, Grupa Elbit, Euroclas, Chroma Stock

CO NOWEGO W FUNDUSZACH?

Przed nami wielka impreza w ramach Dni Otwartych Funduszy Europejskich, podczas której można będzie spędzić czas na wspólnej zabawie, wziąć udział w konkursach czy posłuchać dobrej muzyki. Fundusze Europejskie wpływają na nasze otoczenie, region i lokalną społeczność, o czym możemy się przekonywać na każdym kroku, nie tylko podczas DOFE.

Wielokrotnie na łamach poradnika przedstawialiśmy przedsiębiorstwa, które wypłynęły na szerokie wody dzięki unijnemu wsparciu. W najnowszym numerze także będzie mowa o zmianach, szansach i marzeniach, zrealizowanych za sprawą dofinansowania z RPO, o czym opowiadają przedsiębiorcze kobiety. Każde wydanie „Funduszy dla Biznesu” to solidna porcja wiedzy i praktycznych porad dla naszych beneficjentów. Zapraszam do lektury artykułu na temat trwałości projektu – ważnych zagadnień nie tylko dla tych, którzy realizują projekty, ale przede wszystkim dla osób przymierzających się do złożenia wniosku. Zgodnie z zapowiedziami, harmonogram konkursów na 2019 rok w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości został uzupełniony o nowości. Polecam Państwa uwa-

dze tekst o nowej formie wsparcia, jaką proponujemy w ramach Poddziałania 3.5.3 *Internacjonalizacja MŚP*. Firmy z regionu będą mogły promować swoje produkty i usługi na targach międzynarodowych. To dobra wiadomość dla tych, którzy chcą rozwinąć działalność poza granicami kraju i poszukują nowych rynków zbytu.

Bartosz Rozpondek
Dyrektor
Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości

DNI OTWARTE FUNDUSZY EUROPEJSKICH 15 LAT W UE

Koncert Organka, pasjonująca Strefa Innowacji oraz spektakularne efekty unijnych projektów – to tylko część atrakcji, jakie czekają na mieszkańców województwa śląskiego w trakcie VI Dni Otwartych Funduszy Europejskich, które odbędą się w dniach 10-12 maja. Tegoroczna impreza będzie okazją do świętowania 15-lecia Polski w Unii Europejskiej.

Wielkie świętowanie

Dni Otwarte Funduszy Europejskich (DOFE) to największa ogólnopolska akcja promująca projekty zrealizowane dzięki dotacjom ze środków unijnych w naszym kraju. W ubiegłym roku w Polsce odbyło się prawie 560 różnych wydarzeń, które przyciągnęły ponad 130 tys. uczestników.

Tegoroczna edycja będzie wyjątkowa, ponieważ właśnie w tym roku mija 15 lat, odkąd Polska wstąpiła w szere-

gi Unii Europejskiej. Dlatego DOFE to znakomita okazja do podsumowania naszej obecności we Wspólnocie oraz ukazania, jak bardzo rozwinął się kraj, a przede wszystkim region, dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich.

Moc atrakcji

DOFE 2019 odbędzie się pod hasłem „Polska Różnorodna”, które ma oddać wielość i różnorodność zmian w Polsce, w jakie były zaangażowane europejskie środki. Mnóstwo

Rok temu DOFE odwiedziło ponad 130 tys. osób.

ciekawych wydarzeń z tej okazji przygotowano także w województwie śląskim. W piątek, 10 maja, najwięcej rozrywek znajdą dla siebie najmłodszy. Organizatorzy zaplanowali gry i zabawy z nagrodami. W sobotę przewidziano niespodzianki dla rodzin: gry miejskie, atrakcje sportowe i turystyczne. Niedziela to kulminacja obchodów. W Miasteczku Funduszy Europejskich w Parku Śląskim w Chorzowie przewidziany jest rodzinny piknik. To właśnie tego dnia będziemy świętować 15-lecie Polski w UE. W namiocie na terenie miasteczka powstanie Strefa Innowacji, z pięcioma stanowiskami przeznaczonymi na warsztaty: „Zbuduj własnego robota”, „Smog”, „Przyszłość w 3D”, „Tajniki aerodynamiki” i „Chirurg VR”. Zorganizowana zostanie także Strefa Edukacji, w której również przygotowano ciekawe spotkania, gry i zabawy. Podniebienia uczestników z pewnością zadowolą przysmaki serwowane z modnych food trucków. Gościem specjalnym będzie Mariola Bojarska-Ferenc, znana polska instruktorka fitness. Ten obfity we wrażenia dzień zakończy koncerty – zagrają zespoły Blunt Razor, The October Leaves, a jako główna gwiazda – Organek, jeden z najpopularniejszych artystów rockowych młodego pokolenia.

W poprzedniej edycji w całym kraju odbyło się prawie 560 wydarzeń.

Beneficjenci zapraszają

Jak zwykle w czasie Dni Otwartych, w swoje progi zapraszają realizatorzy projektów unijnych. Za darmo lub w promocyjnych cenach będzie można zwiedzać wystawy, dostać się w miejsca często niedostępne na co dzień, a także wziąć udział w grach, zabawach i konkursach przygotowanych przez beneficjentów.

Organek – gwiazda tegorocznej imprezy.

Sztolnia Królowa Luiza zaprosi do odkrycia swoich tajemnic.

Do zagłębienia się w podziemia Śląska zaprasza Sztolnia Królowa Luiza w Zabrze – świadek ponad 200-letniej historii górnictwa węgla kamiennego w regionie. To unikatowa na skalę światową atrakcja, która przyciąga turystów z całej Polski i Europy. W tym roku obiekt, zrewitalizowany dzięki unijnemu wsparciu, obchodzi 220-lecie istnienia. W ramach DOFE zwiedzanie Sztolni odbywać się będzie w promocyjnych cenach 25 i 40 zł.

Interesujący weekend zapowiada się też w Śląskim ZOO.

Nie zabraknie atrakcji dla miłośników zwierząt. 12 maja Śląskie ZOO w Chorzowie zaprosi do zwiedzania dwóch obiektów, jakie udało się w ostatnim czasie stworzyć przy pomocy unijnych środków. Chodzi o pawilony gepardów oraz małpek sajmiri. Na odwiedzających będą tam czekać opiekunowie zwierząt, którzy opowiedzą o pracy ze swoimi podopiecznymi.

W swoje progi 10 maja zaprosi również Park Naukowo-Technologiczny Euro Centrum w Katowicach. Będzie można zwiedzić budynek – jeden z najbardziej ekologicznych w całej Europie – oraz zobaczyć „sztuczne słońce”. Na gości będą czekać specjaliści, którzy podpowiedzą, jak pozyskać fundusze na zielone instalacje w domach oraz o czym musimy pamiętać, projektując swój własny, energooszczędny dom. Odbędzie się także ekologiczny spacer, a najmłodszy wezmą udział w warsztatach z ekoprogramowania.

Dzień otwarty organizuje oczyszczalnia ścieków w Skoczowie.

Ciekawe atrakcje czekają również na dzieci i ich rodziców 11 maja w gmachu dawnego Dworca PKP w Rudzie Śląskiej, który zrewitalizowano dzięki Funduszom Europejskim. Stworzono tam nowoczesną bibliotekę. Poza możliwością zwiedzania całego imponującego obiektu, organizatorzy zaplanowali czytanie bajek z krajów Unii Europejskiej, konkurs plastyczny „Rozsypywanka unijna” oraz gry planszowe. Rodziców z pewnością zainteresuje wystawa zdjęć dokumentująca proces przebudowy dworca.

Czas na łonie natury będzie można spędzić 11 maja w Rudzie Śląskiej podczas pikniku ekologicznego. Goście zostaną zaproszeni na spacer historyczno-poznawczy ścieżką edukacyjną Rowu Rudzkiego II. Ciekawostką będzie możliwość spróbowania chleba wypieczonego w zabytym piekaraku.

FabLab z Bielska-Białej organizuje 10 maja Open Makers Day. Tylko tutaj każdy nasz pomysł będzie mógł nabrać rzeczywistych wymiarów i przekształcić się w gotowy produkt. Uczestnicy sprawdzą w działaniu nowoczesne drukarki 3D, zapoznają się z funkcjonowaniem wycinarki laserowej czy plotera. Przygotowano także konkurs z na-

W Euro-Centrum będzie można zobaczyć... sztuczne słońce.

grodą w postaci vouchera na darmowe warsztaty z druku 3D i modelowania przestrzennego w FabLab Bielsko-Biała.

Będzie też coś dla fanów technologii, uwielbiających odwiedzać miejsca na co dzień niedostępne. Swoje wnętrza pokaże bowiem oczyszczalnia ścieków w Skoczowie, organizująca dni otwarte. Przez trzy dni będzie można zwiedzić obiekt, zapoznać się ze specyfiką jego działania i pracą urzędników, w tym nowoczesnej biogazowni dofinansowanej z Funduszy Europejskich.

To oczywiście jedynie niewielka część atrakcji, jaka czeka nas podczas tegorocznej edycji DOFE. Szczegółowy program można znaleźć na stronie dniotwarte.eu. Łatwa w obsłudze wyszukiwarka pomoże każdemu znaleźć ciekawe wydarzenia odbywające się w okolicy.

Organizatorem ogólnokrajowych obchodów Dni Otwartych Funduszy Europejskich jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, zaś w województwie śląskim Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

EUROPA, GOSPODARKA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Aż 150 sesji tematycznych zaplanowali organizatorzy XI Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. W dniach 13-15 maja w Spodku i Międzynarodowym Centrum Kongresowym swoją wiedzą i doświadczeniem z uczestnikami wydarzenia podzieli się kilkuset prelegentów. Wśród nich polscy i europejscy politycy, eksperci, prezesi największych firm, naukowcy i praktycy, mający realny wpływ na życie gospodarcze i społeczne.

Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach to trzydniowy cykl debat, spotkań i wydarzeń towarzyszących, takich jak spotkania gospodarcze czy gale wyróżniające najlepszych przedstawicieli świata biznesu. Dyskusje koncentrują się wokół kwestii najistotniejszych dla rozwoju Europy – rozpatrywanych w lokalnym i globalnym kontekście. Uczestnicy poruszą kluczowe zagadnienia związane z przyszłością Starego Kontynentu. Omówią również sprawy istotne dla rozwoju polskiej gospodarki, a także problemy i wyzwania w prowadzeniu firm z punktu widzenia przedsiębiorców.

Przedsiębiorcze spotkania zainauguruje debata „Nowa Unia – młoda Unia: europejskie wyzwania społeczne a zdrowa gospodarka”. Prelegenci będą się zastanawiać, jak młodzi Europejczycy postrzegają integrację, co czeka wspólnotę po brexicie, a także spróbują odpowiedzieć na pytanie, czy model rozwojowy Unii – wobec tendencji

globalizacyjnych i rosnącej siły ponadnarodowych koncernów – jest jeszcze efektywny. Ciekawie zapowiada się też dyskusja zatytułowana „Europejskie inwestycje”. W trakcie spotkania eksperci dokonają bilansu Planu Junckera jako alternatywy dla UE dwóch prędkości oraz zastanowią się, jak dokończyć kluczowe projekty: unię bankową i wprowadzenie strefy euro we wszystkich państwach wspólnoty. Wiodącym tematem EKG będzie również „Cyfryzacja i nowe technologie”. Zaproszeni goście zastanowią się nad cyfrową przyszłością Europy oraz porozmawiają o najnowszych trendach przemysłu 4.0 i rewolucyjnych zmianach w umiejętnościach pracowników, systemie kształcenia i życiu społecznym, które nas czekają w obliczu coraz większej robotyzacji. Ważnym zagadnieniem będą też zmiany klimatyczne i wyzwania energetyczne, jakie czekają państwa wspólnoty. Podczas jednego z paneli po raz pierwszy zaprezentowany zostanie najnowszy raport Polskiego Towarzystwa Przesyłu

i Rozdziału Energii Elektrycznej. Stanie się on punktem wyjścia do rozmowy z udziałem przedstawicieli spółek branżowych i ekspertów o przemyśle energetycznym w Polsce. Organizatorzy zaplanowali także sesję „Przemysł, inwestycje i infrastruktura”. Kluczowym tematem rozmów będzie rozwój zaplecza przemysłu transportowego w Europie Północno-Wschodniej oraz aktywność zagranicznych inwestorów w krajach Europy Centralnej. Ciekawie zapowiadają się też debaty z cyklu „Miasta, nieruchomości, rozwój”, które poświęcone zostaną wyzwaniom związanym ze zrównoważonym transportem w coraz bardziej zakorkowanych miastach.

Znane są już nazwiska gości specjalnych kongresu. Pojawiają się na nim ministrowie polskiego rządu, m.in.: Teresa Czerwińska, Jadwiga Emilewicz, Grzegorz Tobiszowski, Krzysztof Tchórzewski. Z zagranicy przyjadą Vazil Hudák – wiceprezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Dominique Ristori – dyrektor generalny ds. energii Komisji Europejskiej.

Tegoroczne EKG jeszcze mocniej zintegrowane zostanie z European Start-up Days – dwudniowym wydarzeniem, które pozwoli początkującym przedsiębiorcom zaprezentować się przed potencjalnymi inwestorami, a także uzyskać merytoryczne, organizacyjne i finansowe wsparcie od światowej klasy ekspertów. Kongresowi towarzyszyć będzie też projekt EEC – Liderzy Przyszłości (*EEC – Leaders of Tomorrow*), którego celem jest kreowanie i promowanie aktywnej postawy obywatelskiej oraz zwiększenie zaangażowania młodych osób w życiu publicznym. W planach jest również wręczenie nagród w konkursach *TOP Inwestycje Komunalne* i *Inwestor bez granic*. Zainte-

resowani będą mogli także uczestniczyć w międzynarodowych spotkaniach gospodarczych: Europa Centralna – Afryka, Polska – Ameryka Łacińska, Polska – Chiny i Polska – ASEAN.

Tematyka tegorocznego kongresu porusza problemy współczesnej gospodarki, dlatego też organizatorzy spodziewają się kilku tysięcy gości. Szykują się gorące dyskusje nad przyszłością Europy w obliczu wyzwań związanych z prężnie rozwijającymi się nowymi gospodarkami krajów azjatyckich.

Organizatorem EKG – od pierwszej edycji, która miała miejsce w 2009 roku – jest Grupa Polskiego Towarzystwa Wspierania Przedsiębiorczości. Więcej informacji o wydarzeniu można znaleźć na stronie: www.eecpoland.eu.

MŚP RUSZA W ŚWIAT

Miałeś pomysł. Być może spędziłeś kilka lat na prowadzeniu badań. Dopracowałeś produkt w najdrobniejszych szczegółach. Masz stałe grono klientów. Czas, by postawić kolejny krok.

Teraz pora na eksport

Rozpoczęcie lub rozszerzenie handlu zagranicznego jest szansą, którą warto wykorzystać. Ze względu na koszty i ryzyko, ułatwić może ją posłużenie się funduszami europejskimi. W poprzedniej perspektywie finansowej, czyli w latach 2007-2013, ŚCP przeprowadziło pięć konkursów pod nazwą „Udział przedsiębiorców w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą”. Cieszyły się dużą popularnością – wiele rodzimych firm mogło po raz pierwszy zaistnieć na branżowych imprezach, poszerzając tym samym zasięg działalności, zdobywając klientów, a co za tym idzie, podnosząc konkurencyjność. Zainteresowanie stopniowo rośnie, złożono w sumie po-

nad tysiąc wniosków. Obecnie Śląskie Centrum Przedsiębiorczości oferuje mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom możliwość udziału w konkursie „Internacjonalizacja MŚP”. Nabór rozpocznie się w czerwcu 2019 r.

– *Mimo iż Regionalny Program Operacyjny przyjęty został do realizacji kilka lat temu, jego zapisy ulegają zmianie, podobnie jak zmienia się sytuacja gospodarcza i zapotrzebowanie przedsiębiorców. Wsparcie w formie promocji było dodatkowym komponentem w Działaniu 3.2 Innowacje w MŚP, jednak pojawiały się coraz więcej głosów za tym, by stworzyć osobne narzędzie umożliwiające ekspansję zagranicznych rynków. W 2019 roku wprowadzamy zatem ten rodzaj konkursu. Celem przedsięwzięcia jest wzrost eksportu śląskich przedsiębiorstw, promocja firm oraz regionu na arenie mię-*

dzynarodowej, co wpływa na rozwój handlu zagranicznego i inwestycji zagranicznych. Wspierany będzie udział przedsiębiorców w targach i wystawach o charakterze międzynarodowym, odbywających się w kraju i za granicą – wyjaśnia Bartosz Rozpondek, dyrektor Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości.

Dzielimy koszty na pół

Jak wiadomo, dobre kalkulacje zmniejszają ryzyko podejmowanych działań. Firmy, które zostaną beneficjentami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, będą mogły uzyskać, po wzięciu udziału w międzynarodowych targach, zwrot 50% kosztów kwalifikowanych. Na wsparcie Poddziałania 3.5.3 Internacjonalizacja MŚP przeznaczone zostało 16 mln zł. Minimalne dofinansowanie, o jakie można wnioskować, to 20 tys. zł, natomiast maksymalne – 200 tys. zł.

– W obecnej perspektywie finansowej po raz pierwszy pojawia się taka okazja. Ponadto, dofinansowanie obejmuje nie tylko uczestnictwo w targach, ale również – i to zupełna nowość – usługi doradcze przed nimi i w ich trakcie – mówi Anna Miśkiewicz, koordynator w Wydziale Wyboru i Kontraktacji EFRR. – Kolejną zmianą jest to, że targi międzynarodowe, na których przedsiębiorcy będą promować swoją ofertę, mogą odbywać się nie tylko za granicą, ale także w Polsce.

Strategia to podstawa

Działania powinny być efektywne, na tym zależy obu stronom. Złożenie projektu wiąże się z opracowaniem koncepcji zyskania nowych kontrahentów. Strategia internacjonalizacji powinna być spójna, zrozumiała, wskazywać jeden lub kilka priorytetowych rynków, którymi firma jest zainteresowana, a także zawierać ich analizę

Bartosz Rozpondek
dyrektor
Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości.

– W 2019 roku wprowadzamy osobne narzędzie umożliwiające ekspansję zagranicznych rynków. Wspierany będzie udział przedsiębiorców w targach i wystawach o charakterze międzynarodowym, odbywających się w kraju i za granicą.

rynku. Część miejsca należy poświęcić opisowi wyznaczonych celów. Niezwykle istotne jest oszacowanie kosztów związanych z udziałem w targach, czyli wynajmu, budowy, obsługi stoiska wystawowego oraz wspomnianych wyżej, zewnętrznych usług doradczych. Dzięki tym ostatnim wystawcy mogą zakupić usługę tłumaczenia albo wsparcia czy nawet reprezentowania firmy podczas negocjacji biznesowych. Kultura prowadzenia działalności gospodarczej w wielu krajach jest różna, czasem brak takiej wiedzy grozi fiaskiem rozmów już na samym początku, dlatego pozyskanie specjalisty bądź uzyskanie odpowiedniego szkolenia jest dużą korzyścią. Z kolei ŚCP

oceni, czy zaplanowane działania mają na celu rozpoczęcie bądź rozwój działalności na rynku wymienionym w planie internacjonalizacji.

Innowacje napędzają gospodarkę

Z szansy mogą skorzystać zarówno firmy, którym udział w targach jest dobrze znany, jak i dynamicznie rozwijający się debiutanci. W obu przypadkach liczą się korzyści ekonomiczne i zdobycie nowych rynków zbytu. ŚCP wspiera przedsiębiorców otwartych na wyzwania i szukających nowatorskich rozwiązań, dlatego wyżej oceniane będą projekty dotyczące innowacyjnych produktów i usług. Dodatkowy punkt, a każdy może być istotny wobec dużego zainteresowania ofertą, zapewni także uwzględnienie inteligentnych specjalizacji, których obecnie mamy w regionie pięć: energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, przemysły wschodzące i zielona gospodarka. Kolejne zapewni płacenie podatku dochodowego na terenie województwa śląskiego.

— *Kładziemy nacisk na poszerzenie rynków zbytu, dlatego premiovani będą przedsiębiorcy wprowadzający swoje produkty i usługi do krajów, w których do tej pory nie byli obecni. Należy pamiętać także, aby projekt spełniał efekt zachęty, co w praktyce oznacza, że najpierw muszą zostać złożone dokumenty, a potem dopiero można rozpocząć prace związane z tym przedsięwzięciem, w innym przypadku wniosek zostanie odrzucony — dodaje Miśkiewicz.*

Podbijanie światowych rynków z funduszami europejskimi

O tym, jak potrzebne jest wsparcie prowadzące do rozwoju eksportu, świadczy rozmach, z jakim działali autorzy projektów zakwalifikowanych w poprzedniej perspek-

Anna Miśkiewicz
koordynator w Wydziale Wyboru
i Kontraktacji EFRR.

– Dofinansowanie obejmuje nie tylko uczestnictwo w targach, ale również — i to zupełna nowość — usługi doradcze przed nimi i w ich trakcie.

tywie. Planowali prezentację swoich usług i produktów niemal na całym świecie. Najczęściej wskazywane były Niemcy, wielokrotnie pojawiały się inne kraje europejskie, jak Czechy, Włochy, Francja, Ukraina czy Wielka Brytania. Jednak ekspansja gospodarcza dotyczyła także pozostałych kontynentów.

Popularny był rynek azjatycki, firmy brały udział w targach m.in. w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Chinach, Indiach, Singapurze, Malezji czy Tajwanie. W Ameryce Północnej przedsiębiorstwa zaprezentowały się w Stanach Zjednoczonych, w Środkowej była to Panama, a w Południowej — Brazylia. Dzięki funduszom europejskim daliśmy się poznać także w Australii. Dofinanso-

wanie uzyskało wówczas niemal 600 projektów. Jeden z nich zrealizowała firma Marioinex, produkująca m.in. klocki do nauki cyfr, przeznaczone dla dzieci niewidomych i niedowidzących.

– *Naszym marzeniem było zaprezentowanie wyrobów na branżowych targach. Najbardziej prestiżowe są oczywiście te międzynarodowe, organizowane w Norymberdze – jest to jednak kosztowne przedsięwzięcie, które dodatkowo pochłania także pieniądze na budowę i wyposażenie stoiska. Napisałyśmy projekt, otrzymaliśmy dofinansowanie i tak udało nam się zaistnieć w międzynarodowym towarzystwie, co przyczyniło się do wzrostu eksportu naszych produktów*

– tak podsumowują swoje doświadczenia z poprzedniej perspektywy, Halina i Marian Suchanek, właściciele firmy Marioinex.

Naborowi będą towarzyszyły spotkania informacyjne, w trakcie których omówione zostaną m.in. regulamin konkursu, kryteria wyboru projektów, koszty kwalifikowane. Odbędą się również warsztaty LSI, związane z wypełnianiem wniosku o dofinansowanie. Zapraszamy do śledzenia informacji na stronie www.scp-slask.pl lub zapisania się do newslettera. Zainteresowanych zachęcamy do udziału w konkursie.

Wielu firmom z regionu pozyskanie dofinansowania pozwala zadebiutować na branżowych imprezach międzynarodowych.

TRWAŁOŚĆ PROJEKTU - JAKIE TO MA ZNACZENIE?

Pojęcie trwałości pojawia się zazwyczaj już podczas przeglądania dokumentacji konkursowej, jednak – jak pokazuje doświadczenie – przedsiębiorcy bardziej skupiają się na możliwościach wsparcia, pieniądzech, a sprawa obowiązków schodzi na dalszy plan. To błąd, bowiem w funduszach efekt wykorzystania środków jest kluczowy.

– Inwestycja dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego służy konkretnemu celowi, a jej efekt powinien utrzymywać się w określonym czasie. Okres trwałości projektu to czas, w którym należy zachować w niezmiennym formie i wymiarze jego najważniejsze zapisy. Obowiązek ten dotyczy projektów infrastrukturalnych oraz inwestycyjnych,

w szczególności zakupionych środków trwałych i stworzonych w wyniku realizacji projektu miejsc pracy – wyjaśnia Krzysztof Lorenc, kierownik Wydziału Kontroli w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości.

I tutaj wracamy do momentu, w którym przedsiębiorca planuje złożenie wniosku o dofinansowanie swojego pomysłu

lub inwestycji. Już wtedy koniecznie trzeba uwzględnić zachowanie trwałości projektu, co pozwoli uniknąć przykrych konsekwencji w późniejszym okresie – w najgorszym przypadku zwrotu otrzymanego wsparcia.

– *Kiedy dochodzi do podpisania umowy, beneficjenci są świadomi, że trwałość projektu podlega kontroli po zakończeniu jego realizacji. Jednak kluczowe jest, aby już na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie założyć utrzymanie efektów projektu w dłuższej perspektywie po jego zakończeniu* – doprecyzowuje Krzysztof Lorenc.

Ile to potrwa?

Okres trwałości jest uzależniony od typu beneficjenta i zakresu projektu. Dla projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego wynosi standardowo 5 lat. Odstępstwem od tej zasady objęte są mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, dla których okres trwałości to 3 lata.

Czas ten liczony jest od daty ostatniej płatności, która zostanie przekazana beneficjentowi.

Za datę płatności końcowej uznaje się:

- a) w przypadku, gdy środki przekazywane są w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową – datę obciążenia rachunku instytucji przekazującej środki beneficjentowi,
- b) w pozostałych przypadkach – datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową.

Konsekwencje naruszenia zasady trwałości bywają dotkliwe – w ostateczności może to oznaczać konieczność zwrotu środków otrzymanych na realizację projektu wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości. Każdy przy-

Krzysztof Lorenc
kierownik Wydziału Kontroli
Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości:

– ***Inwestycja dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego służy konkretnemu celowi, a jej efekt powinien utrzymać się w określonym czasie.***

padek ewentualnego naruszenia trwałości projektu będzie oceniany indywidualnie.

Jak uniknąć błędów? Przede wszystkim nie należy bez uzyskania zgody Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości zmieniać przeznaczenia inwestycji będącej przedmiotem projektu, dokonywać zmian własnościowych, zawieszać prowadzenia działalności związanej z projektem itd. Jeżeli zakupiony w ramach dotacji sprzęt się zepsuje, właściciel powinien go jak najszybciej naprawić. Oczywiście istnieje również możliwość wymiany przestarzałego i zużytego sprzętu na nowy o takich samych lub lepszych parametrach. Beneficjent powinien niezwłocznie poinformować Śląskie Centrum Przedsiębiorczości o wszelkich okolicznościach mogących powodować niezachowanie trwałości.

STREFA BENEFICJENTA

O tym należy pamiętać

Podstawowe obowiązki zachowania trwałości projektu wynikają z art. 71 rozporządzenia 1303/2013 (tzw. „ogólnego”). Te zapisy znajdują się również w umowach o dofinansowanie.

Naruszenie zasad ma miejsce, jeśli w tym okresie zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:

- a) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem;
- b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- c) istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Ponadto naruszeniem jest również przeniesienie w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE. Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

W niektórych projektach nieinfrastrukturalnych może pojawić się zapis w umowie o obowiązku utrzymania trwałości i rozpowszechnienia osiągniętych rezultatów. W takiej sytuacji beneficjent po okresie realizacji projektu musi przedstawić Śląskiemu Centrum Przedsiębiorczości dokumenty potwierdzające realizację tych obowiązków.

Procedura kontroli

– *W okresie trwałości weryfikacji podlega, czy dokonano istotnych zmian w dofinansowanym projekcie. W praktyce wygląda to tak, że beneficjent zostanie poproszony o wypełnienie sprawozdania z pytaniami dotyczącymi zachowania trwałości i przedstawienie dowodów potwierdzających osiągnięte cele, np. dokumentacji zdjęciowej, faktur itp. Sprawozdanie należy wypełnić elektronicznie w Lokalnym*

Systemie Informatycznym. W kolejnym kroku, na podstawie sprawozdań, zostaną wyłonione projekty, które będą podlegać kontroli na miejscu ich realizacji – wyjaśnia Krzysztof Lorenc.

W ramach tej kontroli sprawdzane będzie również, czy beneficjent wypełnia inne zobowiązania wynikające z umowy o dofinansowanie, które pozostają aktualne w okresie trwałości projektu, w tym:

- a) przechowywanie (archiwizacja) dokumentacji związanej z projektem;
- b) wypełnianie obowiązków w zakresie informacji i promocji;
- c) wypełnianie obowiązku przekazywania do informacji o kontrolach projektu przeprowadzonych przez inne instytucje;
- d) zachowanie zgodności projektu z politykami horyzontalnymi (zrównoważonego rozwoju, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, oraz równości szans kobiet i mężczyzn);
- e) inne wymagania wynikające z umowy o dofinansowanie, specyficzne dla danego Działania/Poddziałania/konkursu.

Skąd wynikają takie obowiązki? Jednym z ważniejszych założeń, stawianych sobie Województwo Śląskie, jest takie wydatkowanie środków RPO WSL, aby zapewniły one trwałe i pozytywne zmiany w regionie. Przedsiębiorcy otrzymujący fundusze muszą zatem podejmować skuteczne działania, które zagwarantują, że osiągnięte wyniki będą wykorzystywane jeszcze w kolejnych latach po zakończeniu projektu. To istotne, bowiem mogą one mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność i innowacyjność regionu.

PRZEDSIĘBIORCZE KOBIETY

Kobiety z zacięciem wprowadzają innowacje

O tym, że zakładają biznes, często decyduje przypadek – ktoś potrzebuje wsparcia dla swojego pomysłu i właśnie one postanawiają się „tym zająć”. Innym razem gdzieś jest dla nich za ciasno – na uczelni, w przedsiębiorstwie, w rodzinnej firmie i... postanawiają iść na swoje. Przeczą stereotypom, że kobiece firmy odnoszą sukcesy jedynie w kosmetyce, gastronomii czy branży usługowej. Wierząc w powodzenie swojego pomysłu, potrafią zawalczyć i znaleźć pieniądze na jego realizację. Nawet jeśli wiąże się to ze stresem i dużą odpowiedzialnością – fundusze unijne w pojedynkę nie są łatwe, ale te kobiety piszą sa-

modzielnie wnioski dla swoich firm – nikt bowiem lepiej nie zrozumie ich potrzeb.

– Płeć w funduszach dla biznesu nie ma znaczenia, dlatego w przypadku przedsiębiorstw nie prowadzimy tego typu statystyk, tu liczy się pomysł, cel i wynik. Jednak są firmy, które się mocno wyróżniają – a to ze względu na koncept opisany w projekcie, a to branżę zupełnie niespotykaną w naszym mocno przemysłowym regionie. Najmocniej zapadają w pamięć przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby z charyzmą, pasją oraz skoncentrowane na osiągnięciu zamierzonych celów – komentuje Anna Formejster, wicedyrektor Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości.

Szklany sufit w świecie nauki

Jest naukowcem w trudnej branży. Karierę zaczynała na uczelni, zafascynowana światem fizyki. Badania, analizy, wyniki... Obok tzw. proza życia, jakże ważna dla każdej pracującej kobiety – rodzina, dzieci, dom. Nawet na uczelni światy nie do pogodzenia. Tamara Śliwińska, doktor nauk fizycznych, pojawiła się poza uczelnią jako pierwsza, najpierw w rodzinnej firmie teścia i męża. Założona na początku lat 90. z pomocą młodych pasjonatów, zaczęła rozwijać skrzydła, podbijała rynki. Brakowało jednak tego wyzwania, które przynosiła praca badawcza.

– Zajmowałam się księgowością, z czasem zaczęliśmy wdrażać nowe technologie, co mnie mocno wciągnęło. Zdecydowaliśmy o założeniu drugiej firmy, gdzie będę mogła się skupić bardziej na badaniach i tak się zaczęło. Od 2005 roku zajmujemy się galwanizowaniem, specjalizując się w nowych technologiach – anodowanie, złocenie, niklowanie, cynowanie, kobaltowanie – opowiada Tamara Śliwińska.

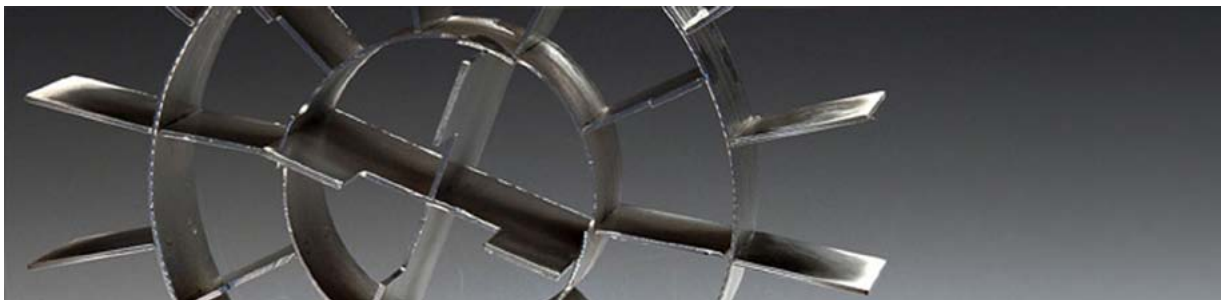
Wkrótce do zespołu dołączyła koleżanka z uniwersytetu, która po urodzeniu dzieci nie mogła już powrócić na uczelnię. Katarzyna Czajka-Włóczyk jest wielką pasjonatką, dla której – jak dodaje jej szefowa – nie ma rzeczy niemożliwych. Przegląda opracowania naukowe, szuka inspiracji i nowych rozwiązań. Tak rodzą się kolejne pomysły.

– Zaczęliśmy szukać zewnętrznych źródeł dofinansowania i trafiłyśmy na fundusze unijne. Same piszemy wnioski, bo w tak trudnej branży trzeba umieć dobrze opisać swoje pomysły – wyjaśnia Tamara Śliwińska z Grupy Elbit.

Firma zainwestowała w nowoczesne laboratorium i oczyszczalnię ścieków, wciąż rozbudowując swoją bazę technologiczną.

– Do dziś współpracujemy z Uniwersytetem Śląskim, naszą macierzystą uczelnią, jednak rozwijamy dział B+R, by niezależnie się od pracowni zewnętrznych. Sporo działamy na własną rękę, chcielibyśmy wdrażać wyniki naszych badań na szerszą skalę i to się stopniowo udaje. Nasze technologie stosowane są przy budowie mostów, gdzie potrzebne są materiały o bardziej elastycznych powłokach. Obecnie pracujemy nad powłokami antybakteryjnymi, które mogłyby mieć zastosowanie w medycynie przy produkcji narzędzi, ale również w tak prozaicznych przedmiotach jak klamki, obudowy telefonów, gdzie zbiera się najwięcej bakterii – ten projekt to nasze największe wyzwanie, do którego wykorzystujemy badania mikrobiologiczne – komentuje Tamara Śliwińska. Pasja prowadzi je do miejsc nieodkrytych, dzięki czemu obie firmy stają się bezkonkurencyjne w swojej branży.

– Jesteśmy niedużą firmą z bardzo dużym potencjałem naukowym. Mamy zacięcie, dlatego zdobywamy rynek tam, gdzie inni nie dają rady – podsumowują z dumą.

EKOLOGICZNY DOM

Estetyczny, trwały i harmonijnie wpisujący się w otoczenie dom – te marzenia były podstawą prac badawczo-rozwojowych prowadzonych przez Euroclas, a ich efektem stała się deska elewacyjna o najlepszych w kraju parametrach. Charakteryzuje się wyjątkową odpornością na skoki temperatury, wiatr i wodę, a także daje lepszą izolację cieplną. Ponadto, projekt graficzny pozwala klientom wyobrazić sobie efekt końcowy.

O zaletach drewna nie trzeba długo przekonywać. Ceniśmy przede wszystkim jego piękno, trwałość, ale także ekologiczny charakter, dlatego często wybieramy meble robione z niego. Gdy budujemy dom, zaczynamy myśleć również o odporności na działanie czynników atmosferycznych. Szukamy jak najlepszego surowca. Krzysztof Kucza, właściciel rodzinnej firmy Euroclas, powstałej w 1996 r., postanowił wykorzystać możliwości drewna do maksimum. Efektem jest deska elewacyjna o wyjątkowych parametrach.

Potrzeby klientów

Wszystko zaczęło się jednak od troski o kupujących. Euroclas to przedsiębiorstwo bardzo dobrze oceniane,

świadczą o tym chociażby pochlebne opinie w mediach społecznościowych. Taki osąd nie dziwi, kiedy poznamy właściciela. Krzysztof Kucza na pierwszym miejscu stawia zadowolenie konsumentów.

– *Pracownicy przygotowani są do obsługi klienta tak, aby każdy, bez względu na to, czy chce kupić jedną deskę czy cały dach, został tak samo obsłużony. Wszystko musi być dokładnie wytłumaczone, aby nabywca był zadowolony i kupić to, co będzie mu służyło.*

Podczas rozmów w sklepie, a także późniejszej analizy rynku materiałów wykończeniowych, okazało się, że większość dostępnych produktów wymaga dodatkowego zakupu elementów łączących drewno, tzw. blaszek, co podwyższa cenę, a ta w przypadku budowy domu i tak jest wysoka.

DOBRE PRAKTYKI

– *Postanowiłem wymyślić projekt, który zastąpi dany produkt, ułatwi pracę oraz obniży koszty* – mówi właściciel firmy Euroclas. – *Stworzyłem wzór deski elewacyjnej, a potem przeprowadziłem różnego rodzaju badania wytrzymałości na poszczególne warunki atmosferyczne.*

Prace badawcze prowadzono w Czyżowicach, gdzie znajduje się siedziba firmy, w warunkach naturalnych. Trwały dwa lata – to okres wymagający wielu poświęceń, robienia kolejnych analiz. Potrzebna jednak była pewność, że wyniki nie są obciążone żadną pomyłką, więc w kolejnym etapie materiały zostały przekazane do ośrodka badawczego, który wydał dokument poświadczający ich wiarygodność.

Świerk jak drewno egzotyczne

Deski elewacyjne produkowane są z litego drewna i mają specyficzną budowę, m.in. nacięcia po wewnętrznej stronie. Dzięki temu charakteryzują się całkowitą od-

pornością na niskie i wysokie temperatury, większą wytrzymałością na ich skoki, wiatr, wodę, a także lepszymi parametrami izolacyjności cieplnej niż inne produkty oferowane na rynku.

– *Deski mają taką konstrukcję, że rodzime gatunki drewna, na przykład świerk, przy odpowiednim zabezpieczeniu stają się tak trwałe i odporne jak drewno egzotyczne* – stwierdza Kucza. – *Jeszcze lepsze efekty daje wykorzystanie bardziej szlachetnych gatunków, znanych z wytrzymałości. Często stosujemy wyjątkowo niewrażliwe na działanie wody modrzew czy daglezję.*

Wsparcie unijne przynosi efekty

Przed rozpoczęciem produkcji sprawdzana była nie tylko wytrzymałość desek elewacyjnych, ale także zwrócono uwagę na ich estetykę i łatwość montażu, aby spełnić oczekiwania klientów. Kolejna kwestia została rozwiązana dzięki funduszom europejskim.

– Badania zostały przeprowadzone do końca, a gdy chciałem je wdrożyć, okazało się, że są dofinansowania na innowacyjność – wspomina Kucza. – Podczas rozmowy na temat kredytu zostałem zapytany, czy nie chciałbym skorzystać z dofinansowania ze środków unijnych. Bank polecił mi osobę, która pisze takie projekty. Po spotkaniu z doradcą i omówieniu kwestii, co chciałbym wdrożyć, okazało się, że jest to słuszna decyzja i zdecydowałem się skorzystać ze środków unijnych. Wsparcie dało odczuwalne efekty, sprzedaż rośnie oraz jest poprawa jakości produkcji.

Rozwój w zgodzie z naturą

Firma Euroclas zajmuje się nie tylko produkcją desek, lecz działa z większym rozmachem i dba o kompleksową obsługę klientów. Oprócz tartaku, prowadzi sklep z wszelkimi niezbędnymi do pracy z drewnem produktami, stalowymi wyrobami hutniczymi, przydatnymi w trakcie budowy, sprzętem AGD i meblami do wyposażenia wnętrz. Można tu również zamówić projekt elewacji, dachu, budynku

ogrodowego czy mebli, które zostaną potem dostarczone i poskładane. Elementy wymagające precyzyjnego montażu, jak w przypadku konstrukcji dachowej, są wycinane przy użyciu obrabiarek CNC, niezwykle ułatwiających pracę. Projekt przesyłany jest do komputera sterującego maszyną i w ten sposób powstają części, które można szybko, niczym klocki, złożyć w całość.

Właściciel firmy planuje już kolejne inwestycje, mając na uwadze troskę o środowisko. Jedną z najważniejszych będzie stworzenie linii produkcyjnej, wykorzystującej produkty uboczne pozostające po obróbce drewna. Dzięki temu część energii będzie produkowana na miejscu, a zakład obniży jej zużycie.

Projekt „Wdrożenie produkcji innowacyjnych pokryć elewacyjnych z surowców naturalnych”. Działanie 3.2, wartość ogółem: 3 063 216,60 zł, dofinansowanie: 1 121 689,00 zł.

NAJBLIŻSZE NABORY W ŚCP

I NOWOCZESNA GOSPODARKA	
Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	
Przewidywany termin rozpoczęcia naboru wniosków: lipiec 2019	Przewidywany termin rozpoczęcia naboru wniosków: wrzesień 2019
60 mln zł	35 mln zł
1 typ projektu: Tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach, służącego ich działalności innowacyjnej 2 typ projektu: Wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach*	2 typ projektu: Wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach* „Silesia pod błękitnym niebem”
Przeznaczony dla: przedsiębiorstw, spółek celowych/spin-off ustanawianych przez publiczne instytucje badawcze oraz przedsiębiorstwa, konsorcjów przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych, uczelni i instytutów badawczych, konsorcjów przedsiębiorstw	
Można uzyskać dofinansowanie: na infrastrukturę służącą pracom B+R przedsiębiorstw, w tym m.in.: zakup oprogramowania i licencji na oprogramowanie, zakup aparatury badawczej; na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, w tym m.in. koszty wynajmu/leasingu/amortyzacji urządzeń i aparatury badawczej, wynagrodzenia pracowników badawczych, technicznych i pozostałych pracowników pomocniczych zatrudnionych przy projekcie, koszty amortyzacji, wynajmu powierzchni laboratoryjnej i uzyskania patentów	Można uzyskać dofinansowanie: na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, w tym m.in. koszty wynajmu/leasingu/amortyzacji urządzeń i aparatury badawczej, wynagrodzenia pracowników badawczych, technicznych i pozostałych pracowników pomocniczych zatrudnionych przy projekcie, koszty amortyzacji, wynajmu powierzchni laboratoryjnej i uzyskania patentów
Maksymalny poziom dofinansowania: 85%	Maksymalny poziom dofinansowania: 100%

		III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP
		Działanie 3.5 Umiędzynarodowienie gospodarki regionu
Przewidywany termin rozpoczęcia naboru wniosków: listopad 2019		Przewidywany termin rozpoczęcia naboru wniosków: czerwiec 2019
24 mln zł		8 mln zł
3 typ projektu: Zakup usług proinnowacyjnych przez MŚP		Podziałanie 3.5.3 Internacjonalizacja MŚP
Przeznaczony dla: mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		Przeznaczony dla: mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
Można uzyskać dofinansowanie: na wydatki związane z nabyciem proinnowacyjnych usług		Można uzyskać dofinansowanie: na wydatki związane z umiędzynarodowieniem produktów i usług MŚP
Maksymalny poziom dofinansowania: 85%		Maksymalny poziom dofinansowania: 50%

Plik przedstawiający szczegółowy opis wydatków kwalifikujących się do dofinansowania można pobrać ze strony **www.scp-slask.pl** – zakładki **Strefa Beneficjenta/Dokumenty**, dokument **Wytyczne programowe w zakresie kwalifikowania wydatków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020**.

Wszystkim konkursom towarzyszą bezpłatne spotkania informacyjne.

Zachęcamy do składania wniosków.

Główny Punkt Informacyjny
Funduszy Europejskich
ul. Dąbrowskiego 23, parter, sektor C
40-037 Katowice

poniedziałek 7.00-17.00
od wtorku do piątku 7.30-15.30

Telefony:

32 774 01 72

32 774 01 93

32 774 01 94

Punkt Kontaktowy ŚCP
Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Katowicka 47, 1 piętro, pokój 101
41-500 Chorzów

od poniedziałku
do piątku 7.30-15.30

Telefony:

32 743 91 71

32 743 91 77

Fax: 32 743 91 61

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
– Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego
na lata 2014-2020